

Arbeidsmarkedet nå - juli 2010

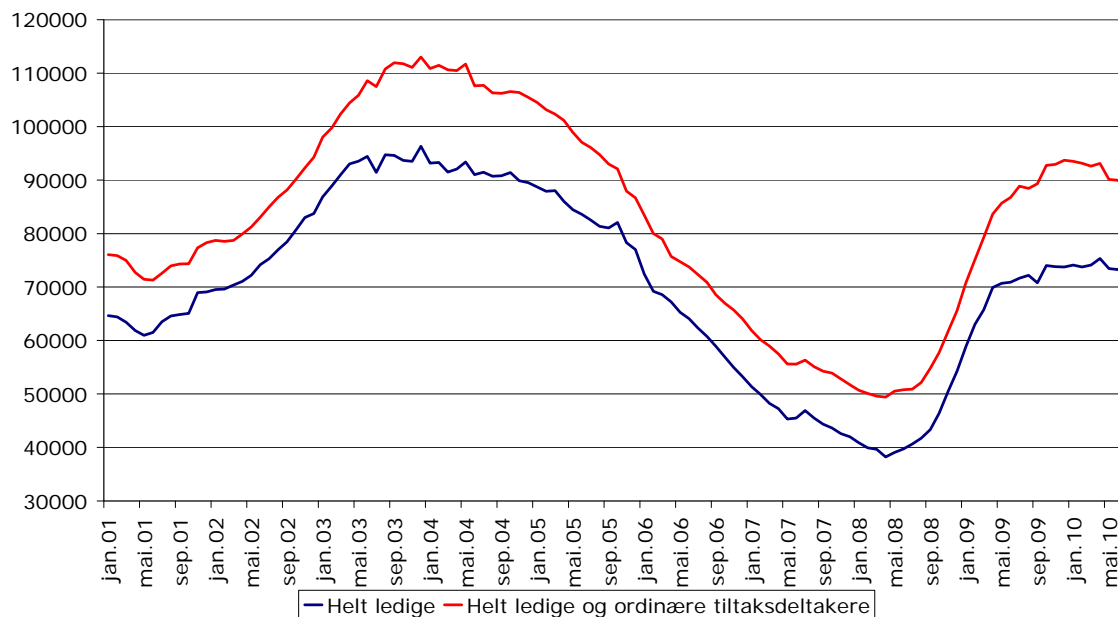
"Arbeidsmarkedet nå" er et månedlig notat fra seksjon for Utredning i Arbeids- og velferdsdirektoratet. Notatet er skrevet av Eugenia Vidal-Gil Eugenia.Vidal-Gil@nav.no, 30. juli 2010.

500 færre ledige i juli

Ved utgangen av juli var det registrert 78 200 helt ledige hos Nav. Dette tilsvarer en ledighetsrate på 3,0 prosent. Sammenliknet med juli i fjor er det 900 (1 %) flere registrerte helt ledige. Sesongjusterte tall viser at ledigheten falt med 500 personer i løpet av juli, mens summen av helt ledige og ordinære tiltaksdeltakere falt med 800 personer.

Tilstrømningen til arbeidsledigheten har bremsset opp de siste månedene. I juli gikk antallet helt ledige med en arbeidssøkervarighet under 4 uker ned med 4 prosent i forhold til i fjor og det er færre nye arbeidsledige blant yrkesgrupper med tilknytting til privat sektor. Det har også blitt en liten økning i antallet ledige stillinger denne måneden. De som har vært ledige lenge har imidlertid vanskelig for å finne et nytt arbeid, og antallet ledige som har vært arbeidssøkere mellom ett og to år har fordoblet seg i løpet av det siste året.

Figur 1. Utviklingen i antallet registrerte helt arbeidsledige og summen av ordinære tiltaksdeltakere og helt arbeidsledige. Sesongjusterte tall. Januar 2001 – juli 2010.

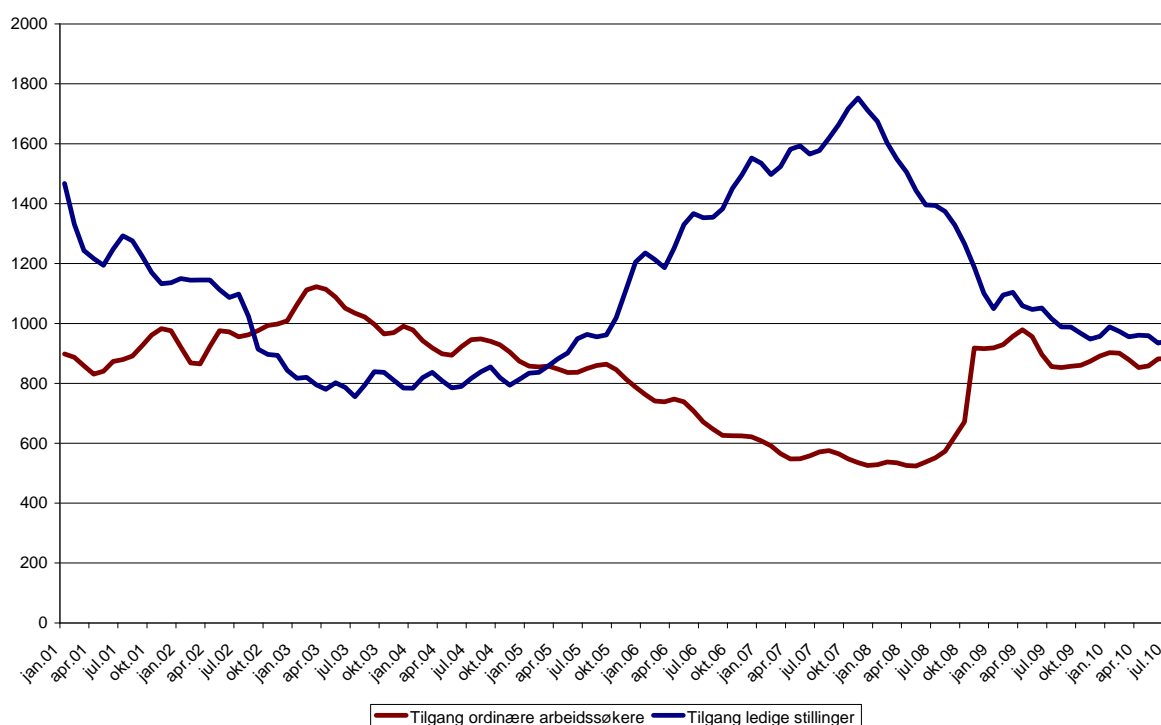

Kilde: Nav

Stabil tilgang av nye arbeidssøkere

Tilgangen av ordinære arbeidssøkere per virkedag var denne måneden uendret i forhold til juni, justert for normale sesongsvingninger. Det siste halve året sett under ett har tilgangen på nye arbeidssøkere gått noe ned. Antallet helt ledige med en arbeidssøkervarighet under 4 uker var i juli 4 prosent lavere enn i fjor.

Figur 2. Tilgang av ordinære arbeidssøkere per virkedag og tilgang av ledige stillinger per virkedag.¹ Sesongjusterte tall. Trend. Januar 2001- juli 2010.

Kilde: Nav

Flere nye ledige stillinger

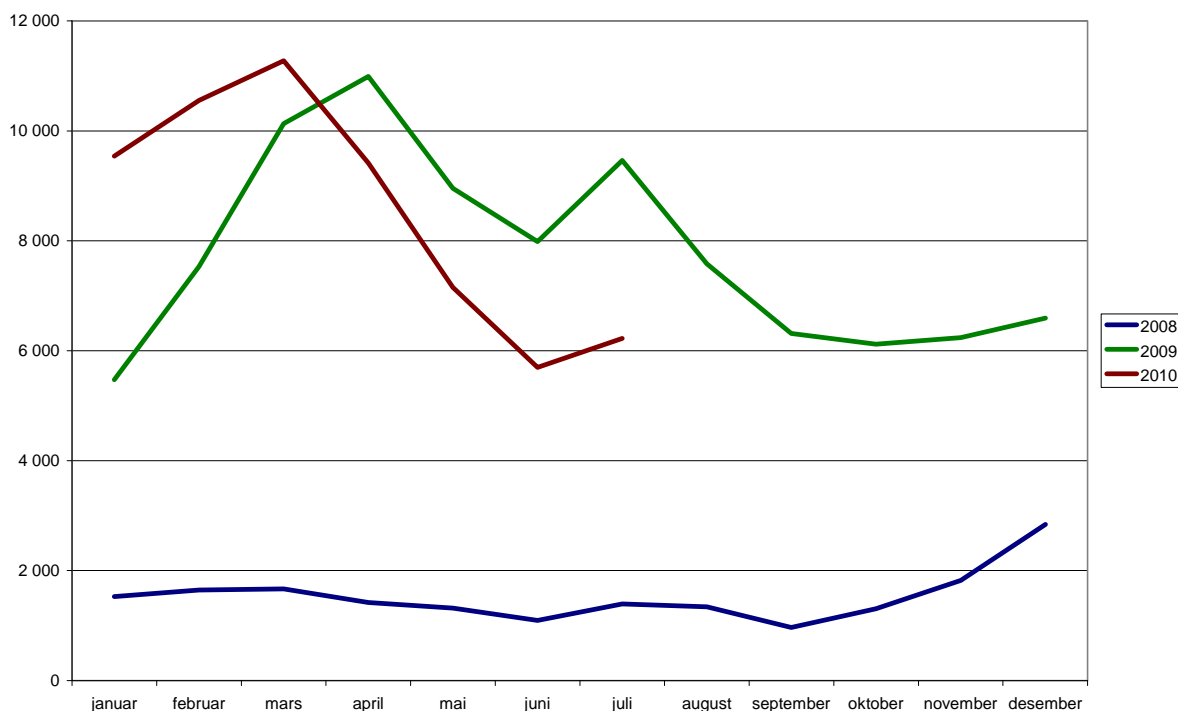
I juli ble det registrert 3 prosent flere nye ledige stillinger per virkedag enn i juli i fjor. Justert for vanlige sesongvariasjoner var tilgangen av nye stillinger én prosent høyere enn i juni. Sammenliknet med juli 2009 har økningen i antallet utlyste stillinger vært sterkest innen ingeniør- og ikt-fag (34 %), ledere (33 %) og kontorarbeid (26 %). Tilgangen av ledige stillinger har også økt innen bygg og anlegg (10 %) og industriarbeid (7 %). Det ble utlyst færre stillinger innen butikk- og salgsarbeid (-16 %), jordbruk, skogbruk og fiske (-14 %) og reiseliv og transport (-12 %).

¹ Omfatter stillinger utlyst i media, registrert av arbeidsgiver på nav.no eller meldt til Nav.

Færre permitterte

Det var registrert 6 200 helt ledige permitterte i juli. Dette er 3 200 færre permitterte enn i fjor, noe som tilsvarer en nedgang på 34 prosent, og 1 650 av disse kom fra bygg og anlegg og industriarbeid. Halvparten av de helt ledige permitterte i juli hadde imidlertid bakgrunn fra disse to næringene. Normalt vil det være noe vekst i bruken av permitteringer i juli, men i år har denne oppgangen var langt lavere enn i fjor.

Figur 3. Antall helt ledige permitterte. Januar 2008 – juli 2010.

Kilde: Nav

Utviklingen i norsk økonomi

Industriproduksjonen har hittil i år vist moderat vekst. Dette bekreftes både av Statistisk sentralbyrås (SSB) produksjonsindeks for mai og av konjunkturbarometeret for 2. kvartal. I perioden fra mars til mai 2010 økte den norske industriproduksjonen med 0,6 prosent sammenliknet med den foregående tremånedersperioden. Sesongjusterte tall viser at veksten i denne perioden var sterkest innen trelast- og trevareindustri og innen gummi, plast og mineralsk industri, mens produksjonen i bygging av skip og oljeplattformer gikk ned med 0,4 prosent. I forhold til mai 2009 hadde industriproduksjonen økt med 2,2 prosent.

Resultatene fra SSBs konjunkturbarometer viser at i det 2. kvartal 2010 var en svak økning i industriproduksjonen på grunn av høyere ordretilgang fra eksportmarkedet.

Industriysselssettingen og markedsprisene fortsatte imidlertid å falle. Ifølge konjunkturbarometeret vurderer industrilederne utsiktene for 3. kvartal som positive, blant annet på grunn av forventning om økt ordretilgang fra olje- og gassnæringen. Den sammensatte konjunkturindikatoren for industrien ligger nå over det historiske gjennomsnittet, noe som tyder på moderat vekst i produksjonen. Trelast- og trevareindustri og

produsenter av kjemiske råvarer var de mest positive. Produsenter av konsumvarer vurderte også utsiktene på kort sikt som bedre enn for 2. kvartal. Produsenter av investeringsvarer vurderte utsiktene for 3. kvartal som nøytrale i forhold til 2. kvartal, men forventet økt innenlandsk ordretilgang. Metallvareindustri var den mest pessimistiske næringen.

Byggeaktiviteten er økende. Ifølge SSBs månedlige byggearealstatistikk for mai var veksten i årets fem første måneder i forhold til ett år tidligere sterkest for næringsbygg og offentlige bygg, mens veksten for boliger var mer moderat.

Norges Banks utlånsundersøkelse for 2. kvartal 2010 viser at foretakenes etterspørsel etter lån økte samtidig som bankene lettet på kredittpraksisen overfor foretak i denne perioden. I tillegg forventer bankene ytterligere økning i foretakenes låneetterspørsel og en uendret kredittpraksis i 3. kvartal. Bankene rapporterte også om svak fallende etterspørsel etter lån fra husholdninger i 2. kvartal og om en strammere kredittpraksis overfor husholdningene som følge av Finanstilsynets retningslinjer for forsvarlig utlånspraksis. For 3. kvartal forventer bankene fortsatt fallende låneetterspørsel og uendret kredittpraksis overfor husholdningene.

Utviklingen internasjonalt

Den amerikanske sentralbanken, Federal Reserve, nedjusterte nylig vekstanslaget for USAs brutto nasjonalprodukt (BNP) i 2010. Nyere økonomiske indikatorer tyder på at den amerikanske økonomien vokser langsommere enn før. Veksten i industriproduksjonen falt fra 1,3 prosent i mai til 0,1 prosent i juni, samtidig som ordretilgangen falt én prosent i juni etter en nedgang på 0,8 prosent i mai. Indeksen for konsumenttillit har falt både i juni og i juli, hovedsakelig på grunn av utviklingen på arbeidsmarkedet. I juni var ledighetsraten på 9,5 prosent, og sysselsettingen gikk ned på nytt som følge av en nedgang i midlertidige ansettelser i offentlig sektor. Eiendomsmarkedet viser ingen klare tegn til bedring. Utviklingen i ledende konjunkturindikatorer de siste tre månedene tyder også på en lavere vekst framover.

OECDs sammensatte ledende indikatorer for mai peker mot fortsatt vekst, men i et langsommere tempo i OECD-landene og i eurosonen, mens Kina og India kan være nær en konjunkturtopp.

Siste offentligjorte BNP-tall viser svak vekst i eurosonen. Det er imidlertid tegn til bedring i industriproduksjonen, som i mai økte for tredje måned på rad med 1,0 prosent, mens ordretilgangen gikk opp med 3,7 prosent. Det har også vært en positiv utviklingen i ulike forventningsindikatorer i juli, spesielt i Tyskland. Resultatene fra stresstesten av den europeiske banknæringen, hvor bare 7 av 91 banker ikke besto testen, var mer positive enn forventet. Til tross for noe kritikk med hensyn til testens strenghet, ser resultatene ut til å ha beroliget markedet og har ført til en nedgang i risikopåslagene.

Ledigheten øker mest innen yrker knyttet til offentlig sektor.

Sammenliknet med i fjor har ledigheten økt mest for yrkesgrupper med tilknytning til offentlig sektor. Veksten har vært sterkest innen akademiske yrker (20 %), men også innen barne- og ungdomsarbeid (15 %), helse, pleie og omsorg (13 %) og undervisning (10 %) har ledigheten økt i løpet av det siste året.

I juli er ledighetsraten høyest innen industriyrker og bygge- og anleggsarbeid, med henholdsvis 4,7 og 4,5 prosent. Det har imidlertid vært en nedgang i ledigheten for disse to yrkesgruppene i løpet av det siste året. Lavest ledighet er det innen helse, pleie og omsorg med 1,2 prosent, blant ledere med 1,3 prosent og innen undervisning med 1,4 prosent.

Akademiske yrker

Ledigheten innen akademiske yrker er i juli på 1,6 prosent av arbeidsstyrken, noe som er klart lavere enn landsgjennomsnittet. Det siste året har ledigheten imidlertid økt, spesielt blant saksbehandlere i offentlig sektor (44 %) og innen samfunnsvitenskapelige yrker (19 %).

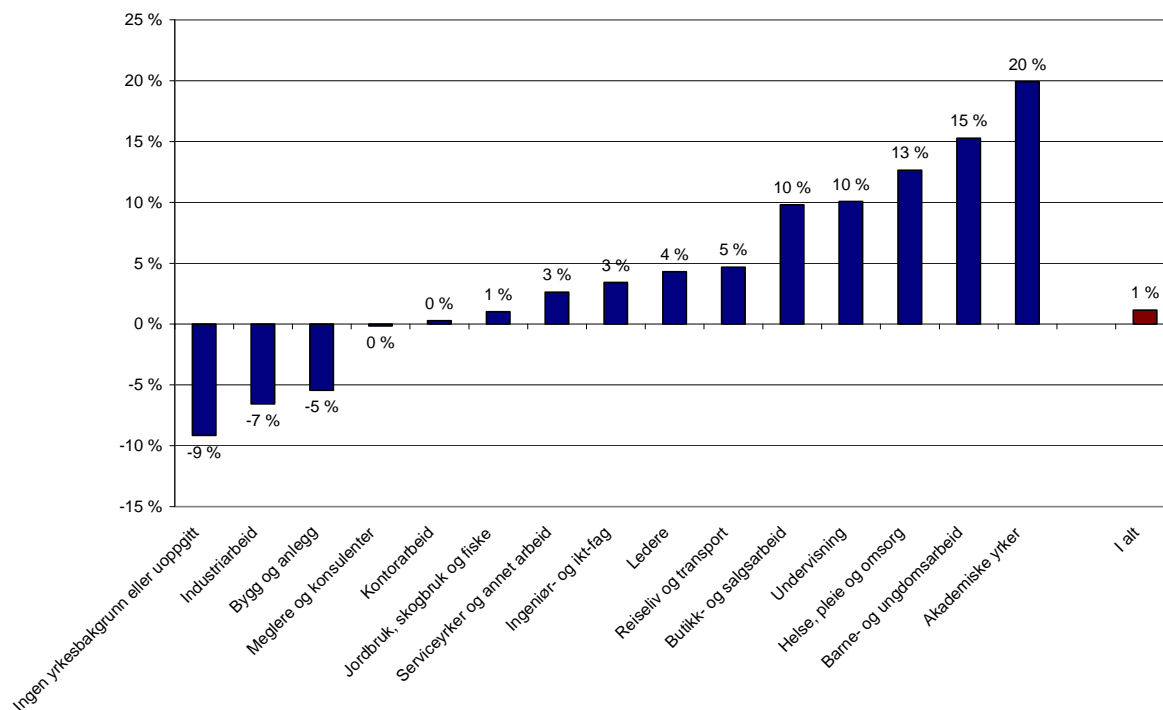
Bygg og anlegg

Ledigheten innen bygg og anlegg er i juli 5 prosent lavere enn året før. Nedgangen var størst blant hjelpearbeidere innen bygg, anlegg, vedlikehold og liknende (-19 %) og blant snekkere og tømrere (-18 %). Ledigheten har imidlertid gått opp for noen yrkesgrupper innen bygg og anlegg, som rørleggere (26 %) og elektrikere (22 %).

Industri

Ledigheten blant personer med bakgrunn fra industri har falt med 7 prosent i løpet av det siste året. Hjelpearbeidere innen industrien (-22 %) og prosess- og maskinoperatører (-25 %) har opplevd den største nedgangen i ledigheten. Sammenliknet med i fjor var det imidlertid 34 prosent flere ledige automatikere og elektriske montører og 27 prosent flere ledige støpere, sveisere, platearbeidere og liknende.

Figur 4. Prosentvis endring i antall arbeidsledige etter yrkesbakgrunn. Juli 2009 – juli 2010.

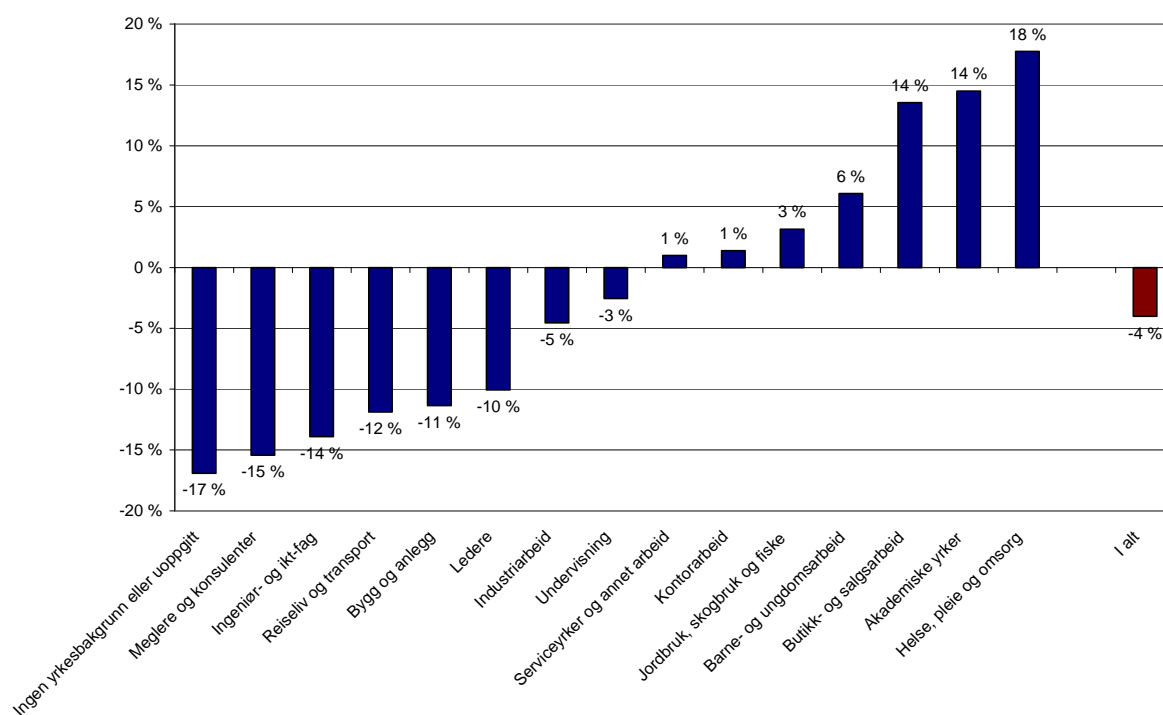
Kilde: Nav

Færre ledige med kort varighet som arbeidssøkere

I gjennomsnitt er antallet ledige med en arbeidssøkervarighet under fire uker 4 prosent lavere enn for ett år siden. Det er imidlertid forskjeller med hensyn til yrkesbakgrunn, som vist i figur 5. Sammenliknet med i fjor har antallet ledige med kort arbeidssøkervarighet økt mest innen helse, pleie og omsorg og akademiske yrker, mens det er færre nye ledige blant yrkesgruppene med tilknytting til privat sektor.

Antallet ledige med en arbeidssøkervarighet mellom ett og to år fortsetter imidlertid å vokse, og det har fordoblet seg i løpet av det siste året.

Figur 5. Registrerte arbeidsledige med mindre enn 4 uker varighet som arbeidssøker etter yrke. Prosentvis endring juli 2009 – juli 2010.

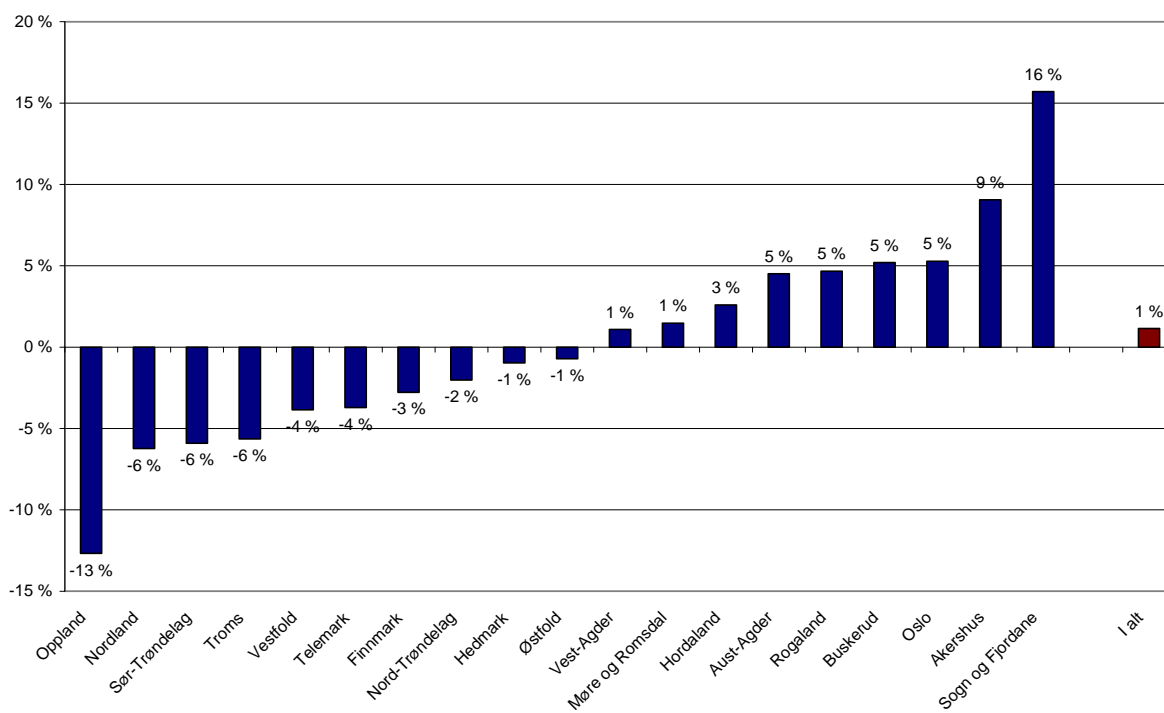
Kilde: Nav

Høyest ledighet i Oslo

Figur 6 viser at det er store forskjeller i ledighetsutviklingen mellom fylkene. I løpet av det siste året har ledigheten falt i 10 fylker, mens de 9 andre har opplevd en oppgang. I juli har antallet registrerte ledige falt mest i Oppland (-13 %) og i Nordland, Sør-Trøndelag og Troms (-6 %). Sammenliknet med i fjor har ledigheten økt mest i Sogn og Fjordane (16 %).

De høyeste ledighetsratene ble registrert i Oslo (4,1 %), Finnmark (3,7 %) og i Østfold og Aust-Agder (3,6 %). Ledigheten var lavest i Rogaland og Oppland (2,2 %), fulgt av Sogn og Fjordane (2,4 %).

Figur 6. Prosentvis endring i antall arbeidsledige etter fylke. Juli 2009 – juli 2010.

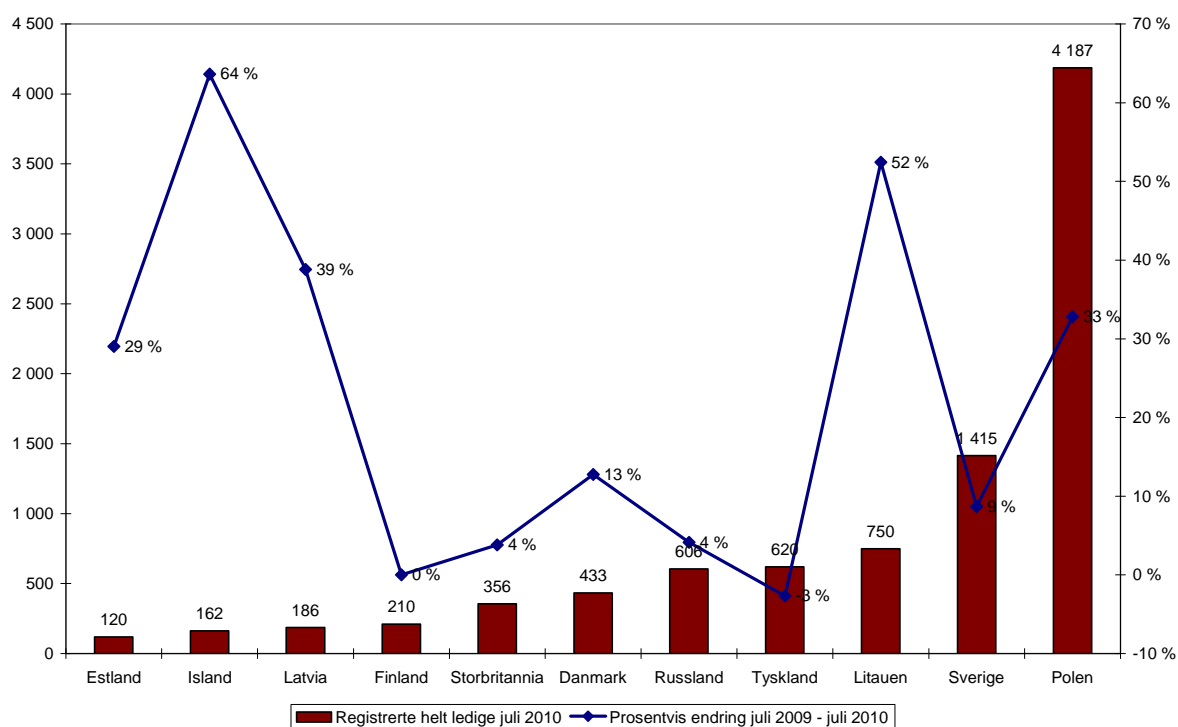

Kilde: Nav

Lavere i vekst i ledigheten blant arbeidsinnvandrere

Figur 7 viser antall arbeidsledige etter statsborgerskap for noen av de mest aktuelle landene når det gjelder arbeidsinnvandring. Ledigheten blant arbeidsinnvandrerne vokser fortsatt, men de siste månedene har økningen vært noe lavere enn før. Ved utgangen av måneden var det registrert 4 200 helt ledige polakker, noe som betyr en økning på 33 prosent sammenliknet med i fjor. Ledigheten har i juli økt mest blant islendinger (64 %), fulgt av litauere (52 %), mens den har falt blant tyskere.

Figur 7. Registrerte arbeidsledige etter statsborgerskap. Antall personer i mars 2010, og prosentvis endring fra juli 2009 til juli 2010.

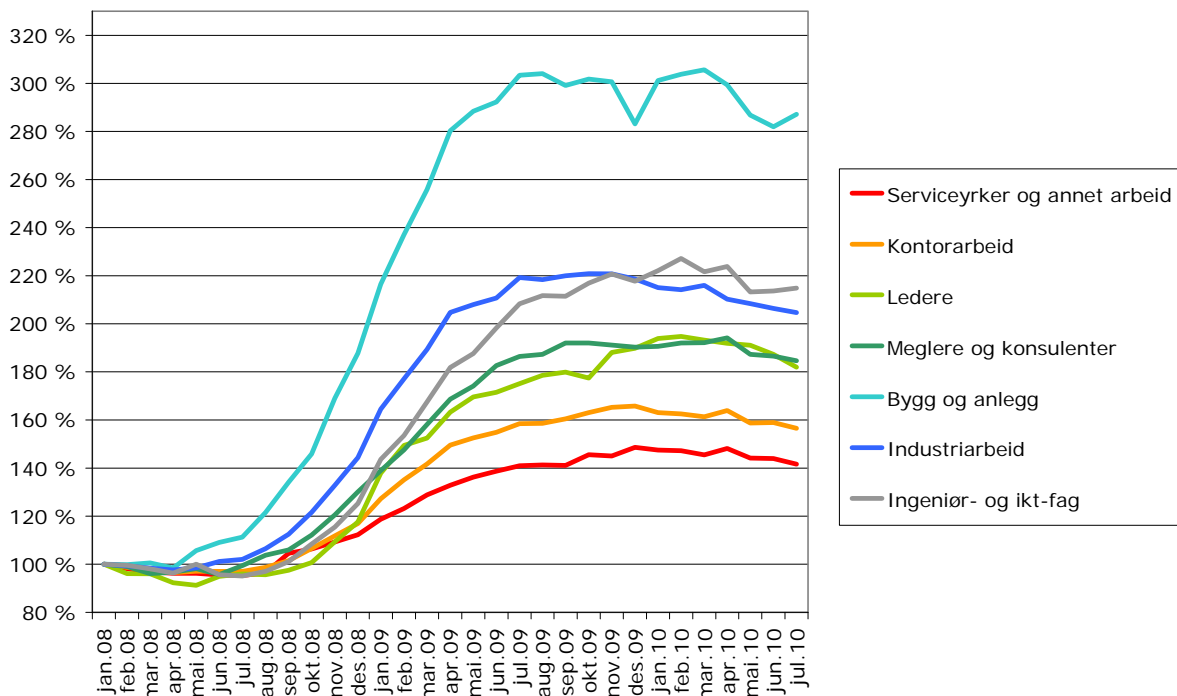
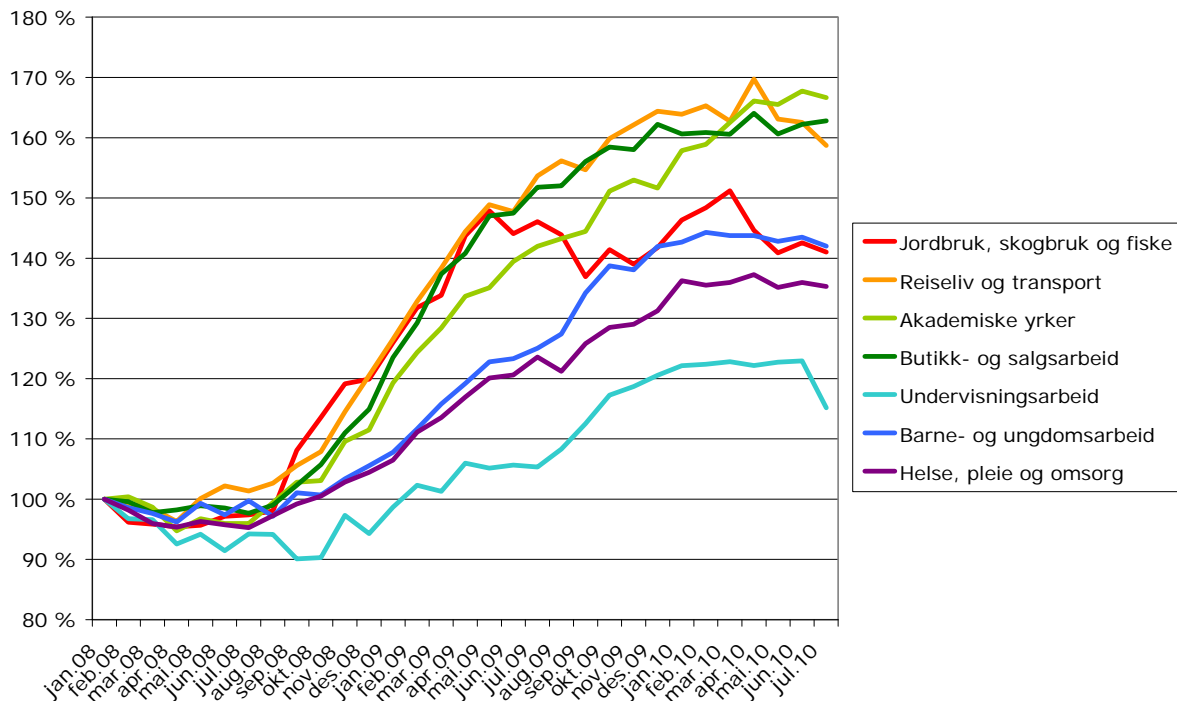
Kilde: Nav

Spesielle forhold ved månedsoppdateringen

Det er ingen kjente spesielle forhold som påvirker månedstallene for arbeidsmarkedet i juli.

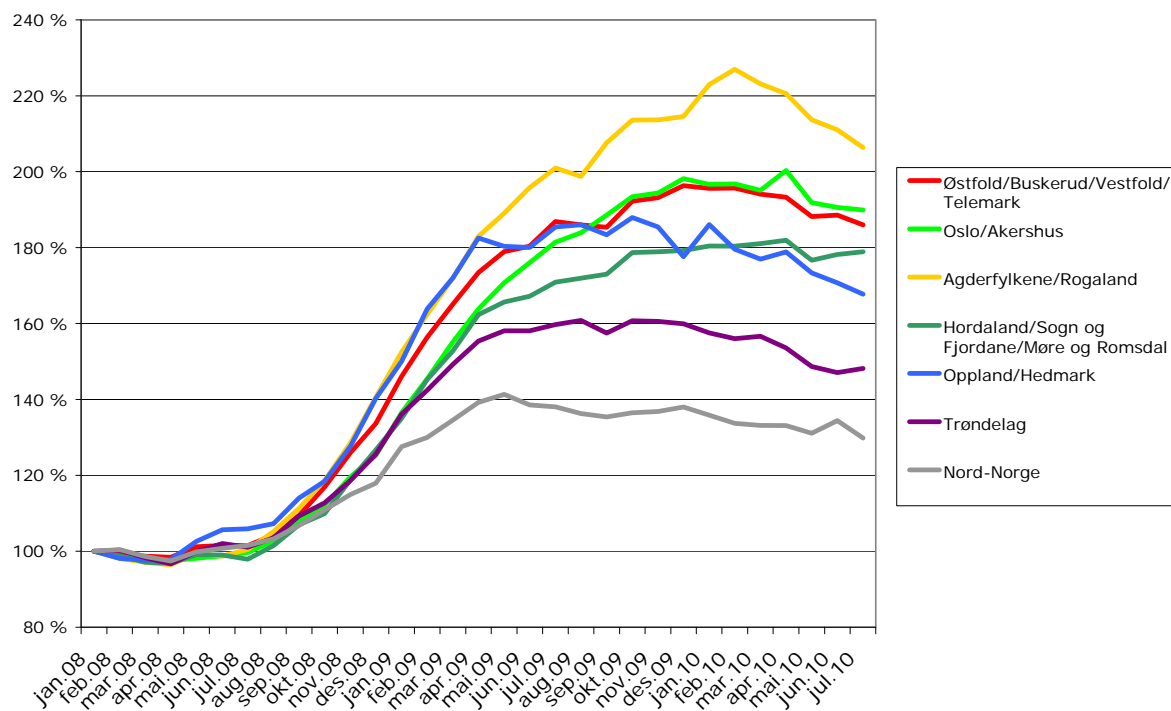
Figurvedlegg

Figur 8 og 9. Utviklingen i summen av registrerte arbeidsledige og ordinære tiltaksdeltakere innenfor yrkesgrupper (yrkesbakgrunn). Januar 2008 – juli 2010. Januar 2008 = 100. Sesongkorrigerte tall.

Kilde: Nav

Figur 10. Utviklingen i summen av registrerte arbeidsledige og ordinære tiltaksdeltakere i regioner. Januar 2008 – juli 2010. Januar 2008 = 100. Sesongkorrigerte tall.

Kilde: Nav